

- DRŽAVNI PREVENTIVNI MEHANIZEM -

poročilo
o opravljenem obisku
na lokaciji

POLICIJSKA POSTAJA LITIJA

Pojasnilo: Varuh človekovih pravic Republike Slovenije (v nadaljevanju: Varuh) v okviru izvajanja nalog in pooblastil po Zakonu o ratifikaciji opcijskega protokola h Konvenciji proti mučenju in drugim krutim, nečloveškim ali poniževalnim kaznim ali ravnanju (Uradni list RS, št. 114/2006) v vlogi državnega preventivnega mehanizma (v nadaljevanju: DPM) obiskuje kraje odvzema prostosti. V skupini, ki izvede obisk, poleg predstavnikov Varuha praviloma sodeluje(jo) tudi predstavnik(i) pogodbenih nevladnih organizacij ter občasno tudi neodvisni izvedenci medicinske in drugih strok in prevajalci. Pravna podlaga za opravljanje nadzorov s strani DPM je predstavljena na spletni strani [Varuh kot državni preventivni mehanizem](#).

Pričujoče poročilo vsebuje le bistvene ugotovitve o obisku s predlogi za izboljšanje razmer oziroma odpravo nepravilnosti. Izdelano je bilo na podlagi poročila o obisku DPM in odzivnega poročila pristojnih. Namenjeno je objavi na spletni strani Varuha.

Osnovni podatki o lokaciji:

- **Tip lokacije:** policijska postaja (PP).
- **Kategorije oseb, ki jim je bila odvzeta prostost:** osebe v policijskem pridržanju.¹
- **Uradna zmogljivost in dejanska zasedenost lokacije na dan obiska:** PP ne razpolaga s prostori za pridržanje.

Potek obiska in priprava poročila:

- Obisk je bil **nenajavljen** in **opravljen dne 3. 11. 2016**.²
- **Skupina za obisk:** en predstavnik Varuha (svetovalec Varuha) ter en predstavnik pogodbene nevladne organizacije (SKUP – Skupnost privatnih zavodov).
- **Vsebina obiska:** sprejela sta nas dežurni policist in komandir, s katerim smo opravili pregled prostorov PP, pregled dokumentacije nekaj naključno izbranih primerov pridržanja in opravili zaključni pogovor.

¹ V letu 2016 (v času od 1. 1. 2016 pa do dneva obiska) so policisti te PP odredili štiri pridržanja.

² Prejšnji obisk te PP je bil opravljen 8. 4. 2014.

► **Poročanje:** poročilo o obisku je bilo poslano na Ministrstvo za notranje zadeve (MNZ) 15. 11. 2016, skupaj s predlogom, da ga obravnava in nam v roku 30. dni sporoči morebitna stališča glede naših ugotovitev; odgovor smo s strani organa prejeli 7. 12. 2016, torej 22. dan po odpremi.

► predlog DPM

► odziv pristojnih

DPM: predlagamo, da se v okviru adaptacijskih del in proračuna preučijo možnosti namestitve videonadzornega sistema v »Prostor za stranke«.

Hkrati predlagamo proučitev možnosti za drugačno zasteklitev prostora (npr. s pleksi steklom), kar bi predstavljalo ustrezno alternativo nameščanju videonadzornega sistema, saj je prostor v neposredni bližini dežurnega policista.³

DPM: predlagamo, da se v uradne obrazce, potrebne za izvedbo pridržanja, prostor, kamor je bila oseba nameščena v času postopka, pravilno evidentira kot »Prostor za stranke« oziroma, da se popravi označba prostora v »Prostor št. 1«.⁴

DPM: predlagamo, da se zunanji nabiralnik dodatno označi še z napisom »anonimno oddajanje pripomb in pohval« oziroma da je nabiralnik iz notranje strani hodnika PP premesti na zunanjo stran (pred vhod).⁵

DPM: predlagamo, da se policiste opozori na natančnost navajanja podatkov v vse obrazce, potrebne za izvedbo pridržanja in FIO evidenco, ter hkrati predlaga, da se v izpostavljenem primeru torej preveri, katera ura začetka

MNZ: sporočamo, da bomo proučili možnost namestitve video nadzornih kamer v večnamenski prostor, ki se uporablja za sprejeme in razgovore s pridržanimi osebami, razgovore pridržanih oseb z odvetniki in tudi za sprejem strank. Če bo sistem dopuščal nadgradnjo, bomo uredili namestitev kamer. Preučili bomo tudi možnost za zamenjavo navadnega stekla s pleksisteklom

MNZ: sporočamo, da je bil takoj po obisku prostor označen s številko 1, policisti, pa ga bodo v obrazec »Izvajanje opravil med pridržanjem/zadržanjem – uradni zaznamek« odslej vpisovali kot prostor št. 1.

MNZ: sporočamo, da bo notranji nabiralnik za anonimno oddajanje pripomb in pohval umaknjen, na zunanjega pa so že namestili enotno nalepko »Anonimno oddajanje pripomb in pohval«.

MNZ: sporočamo, da je bilo ugotovljeno, da je policist v uradni zaznamek z naslovom »Popravek številke Sklepa o pridržanju in izvajanju opravil med pridržanjem/zadržanjem, v katerem je opisal napako, napačno vpisal uro 18.47.

³ Na koncu prostora, ki je namenjen dežurnemu policistu in vstop v katerega je omogočen skozi vrata, na katerih piše »NI VSTOPA«, se nahaja večnamenski prostor (označen kot »Prostor za stranke«), namenjen sprejemu, razgovorom pridržane osebe, sprejemu drugih strank in razgovorom pridržane osebe z odvetnikom. V času našega obiska je bil prostor opremljen z mizo, dvema stoloma, na steni sta bila izobešena zelen in bel (star) plakat MNZ o pravicah pridržane osebe, na mizi pa se nahaja večje število brošur PIC o brezplačni pravni pomoči ter brošura MNZ s pravicami pridržane osebe in seznam odvetnikov, datiran na 18. 9. 2016. Večnamenski prostor ni video nadzorovan, PP pa ne razpolaga z opremo za avdio-video snemanje.

Ob tem DPM nadalje ugotavlja, da je prej navedeni prostor, zastekljen z navadnim steklom, katerega pridržana oseba (ali katera koli druga oseba, s katero bi imeli policisti postopek v tem prostoru) lahko razbije in poškoduje sebe ali koga drugega (policista/te).

⁴ Nadalje je bilo pri pregledu vseh naključno izbranih primerov pridržanj ugotovljeno, da policisti prej navedeni prostor v obrazcu »Izvajanje opravil med pridržanjem/zadržanjem – uradni zaznamek« označujejo kot »Prostor št. 1«, čeprav je bil prostor v času našega obiska dejansko označen kot »Prostor za stranke«.

⁵ Označen nabiralnik za anonimno oddajanje pripomb in pohval je takoj za vrati vhoda na PP, nabiralnik, označen s »Policija« pa se nahaja pred vrati. Po besedah sogovornika naj bi imel zunanji nabiralnik sicer enako vlogo kot notranji nabiralnik, torej naj bi služil tudi za anonimno oddajanje pripomb in pohval.

postopka s pridržano osebo je točna (18.45 ali 18.47).⁶

pravilna ura začetka postopka je 18.45. na navedeno je bil takoj opozorjen.

DPM: predlagamo, da se policiste (predvsem dežurne policiste in starešine, odgovorne za nadzor postopkov o pridržanju) opozori na več natančnosti pri vnašanju podatkov (ur) v rubrike uradnih obrazcev, potrebnih za izvedbo pridržanja.⁷

MNZ: sporočamo, da so bili policisti (predvsem dežurni in odgovorne starešine) opozorjeni na večjo natančnost pri navajanju podatkov v obrazcih, potrebnih za izvedbo pridržanja.

⁶ Pri pregledu pridržanja (16. do 17. 3. 2016 začetek postopka ob 18.45 uri, pridržanje odrejeno med 19.15 do 5.20 ure, na podlagi drugega odstavka 109. člena Zakona o prekrških) je bilo ugotovljeno, da je policist, ki je vodil postopek pridržanja za navedeno osebo v spis vložil tudi uradni zaznamek z naslovom »Popravek številke Sklepa o pridržanju in izvajanju opravil med pridržanjem/zadržanjem«. Pri pregledu uradnega zaznamka je bilo v drugem odstavku navedeno, da so policisti na kraj dogodka prišli ob 18.47 uri torej dve minuti kasneje (18.45), kot pa je začetek postopka naveden v Sklepu o pridržanju in FIO evidenci.

⁷ Pri pregledu pridržanja (16. do 17. 2. 2016 začetek postopka in pridržanje odrejeno med 6.30 do 14.00 ure, na podlagi drugega odstavka 157. člena Zakona o kazenskem postopku) je bilo s pregledom obrazca »Izvajanje opravil med pridržanjem/zadržanjem – uradni zaznamek ugotovljeno, da je v rubriki »Oseba je bila pridržana/zadržana do ___ ure dne ___.« naveden podatek zaključka pridržanja ob 16.00 uri, torej dve uri kasneje, kot je bil naveden podatek v FIO evidenci. Nadalje je bilo s pregledom dela obrazca »Opravila med pridržanjem/zadržanjem« ugotovljeno, da so policisti pridržano osebo ob 14.00 uri osebo izročili v postopek preiskovalnemu sodniku in je to ura zaključka pridržanja. So pa kasneje, po zaključku postopka pri preiskovalnemu sodniku, osebo zaradi odreditve pripora, ob 16.00 uri predali delavcem Zavoda za prestajanje kazni zaporu Ljubljana.